

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Kultury i Edukacji

2014/2235(INI)

7.5.2015

OPINIA

Komisji Kultury i Edukacji

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie utworzenia konkurencyjnego rynku pracy w Unii XXI w.:
dostosowanie umiejętności i kwalifikacji do zapotrzebowania i perspektyw na
rynku pracy jako sposób na wyjście z kryzysu
(2014/2235(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Ilhan Kyuchyuk

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że potrzeby rynku pracy szybko się zmieniają, podobnie jak umiejętności, technologie i stanowiska pracy; uważa, że jedną z przyczyn wysokiego bezrobocia w UE jest niedopasowanie umiejętności: w 2014 r. wiele milionów stanowisk pracy nie zostało obsadzonych ze względu na brak odpowiednio wykwalifikowanych pracowników; podkreśla, że potrzebna jest kompleksowa, długoterminowa strategia powiązana z natychmiastowymi środkami, która pozwoli przystosować systemy edukacyjne na wszystkich poziomach, w tym również na poziomie szkolenia zawodowego, do obecnych i przyszłych potrzeb rynku pracy; zachęca w związku z tym przedsiębiorstwa i placówki oświatowe do ściślejszej współpracy angażującej pracodawców w opracowywanie i ocenę programów badawczych, aby zapewnić skuteczne rozwijanie kwalifikacji potrzebnych na rynku pracy;
2. uważa, że inwestowanie jedynie w dopasowanie umiejętności do zapotrzebowania rynku pracy – aby stworzyć szanse na zatrudnienie – nie wystarcza, aby zapewnić wyjście z kryzysu; podkreśla, że brak miejsc pracy jest zazwyczaj spowodowany brakiem wzrostu gospodarczego w Europie i że obecne niedopasowanie umiejętności nie jest główną przyczyną wysokich stóp bezrobocia; zgadza się przy tym, że istniejące niedopasowanie umiejętności będzie narastającym problemem w miarę stopniowego ożywiania się gospodarki oraz że dalsze działania służące zbliżaniu kształcenia, szkolenia i rynku pracy powinny być wzmacniane na wszystkich szczeblach; przypomina, że generowanie inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz tworzenie miejsc pracy w Europie należy osiągnąć poprzez holistyczne podejście z jasno określoną wizją gospodarczą i społeczną, wzmocnioną silną, inteligentną i wykwalifikowaną siłą roboczą, aby zaspokoić potrzeby rynku pracy;
3. podkreśla, jak ważne są unijne inicjatywy mające na celu zwiększenie przejrzystości rynku pracy i systemów kształcenia, pobudzanie mobilności oraz tworzenie możliwości, takie jak europejskie ramy kwalifikacji, Europass-CV, europejski paszport umiejętności, Europejski Portal Mobilności Zawodowej (EURES), sojusze na rzecz wiedzy oraz europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego; apeluje o lepsze promowanie takich inicjatyw, aby ulepszyć rynek pracy w Europie;
4. podkreśla, że inicjatywy takie jak gwarancja dla młodzieży, inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i unijna panorama umiejętności, mające na celu przeciwdziałanie bezrobociu wśród ludzi młodych, powinny być kontynuowane, a nawet uzupełniane, zarówno jeśli chodzi o czas ich trwania, jak i środki finansowe; podkreśla, że unijna panorama umiejętności stanowi centralny punkt dostępu do informacji o umiejętnościach potrzebnych w poszczególnych zawodach i branżach w Europie; podkreśla, że informacje dostępne na tej stronie internetowej mogą pomóc decydentom politycznym i wszystkim zainteresowanym podmiotom w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji z myślą o trwałej integracji młodych ludzi z rynkiem pracy i ułatwieniu przejścia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia;

5. podkreśla, że młodzi ludzie często mają coraz większe trudności w przechodzeniu z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, w związku z czym są zazwyczaj bardziej narażeni na bezrobocie i bardziej prawdopodobne jest, że ich miejsca pracy będą niskiej jakości, a forma zatrudnienia będzie niepewna;
6. podkreśla, jak ważne są zasady ramowe dotyczące umiejętności, kompetencji, kwalifikacji i zawodów (ESCO), które określają i kategoryzują umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz możliwości kształcenia i szkolenia w 25 językach europejskich;
7. podkreśla, że należy włączyć elementy kształcenia w zakresie przedsiębiorczości do edukacji i szkolenia na wszystkich poziomach, ponieważ zaszczepianie młodym ludziom ducha przedsiębiorczości od najmłodszych lat jest skutecznym sposobem zwalczania bezrobocia, zwłaszcza bezrobocia wśród młodych ludzi; w związku z tym zachęca sektor edukacji i biznesu do aktywnego dialogu i współpracy, aby opracować programy edukacyjne, które pomogą młodym ludziom nabyć wymagane umiejętności i kompetencje;
8. apeluje o lepsze zrozumienie obecnych i przyszłych potrzeb w zakresie umiejętności oraz o poprawę obecnej unijnej panoramy umiejętności w celu lepszego rozpoznania luk w umiejętnościach oraz deficytów w konkretnych sektorach, zawodach i w konkretnych regionach, a także w celu zapewnienia, aby informacje o zmieniających się potrzebach w zakresie umiejętności były gromadzone, przetwarzane i propagowane wśród decydentów, władz publicznych, podmiotów świadczących usługi w zakresie kształcenia i szkolenia oraz pracodawców na potrzeby lepszego przewidywania przyszłych tendencji;
9. przypomina, jak ważne jest kształcenie i szkolenie zawodowe dla zwiększenia szans młodych ludzi na zatrudnienie oraz zdobycia kwalifikacji zawodowych; wzywa Komisję Europejską oraz państwa członkowskie do większego powiązania kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy poprzez uczynienie ich integralną częścią systemu kształcenia oraz do zagwarantowania wysokich standardów kwalifikacji i zapewnienia jakości w tym zakresie;
10. apeluje do państw członkowskich o przyjęcie wysokiej jakości programów stażów i praktyk umożliwiających młodym ludziom pracę nad innowacyjnymi projektami w dziedzinie nowych produktów, technologii lub rynków, jasno powiązanych z istniejącymi programami edukacyjnymi, które zwiększą ich perspektywy na wytworzenie więzi z rynkiem pracy oraz uzyskanie przydatnych umiejętności związanych z pracą;
11. podkreśla doniosłą rolę, jaką odgrywają placówki kształcenia i szkolenia w rozwijaniu umiejętności i kompetencji studentów i uczniów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozwinięcia wysokiej jakości ukierunkowanego doradztwa zawodowego, aby wspierać młodych ludzi w podejmowaniu właściwych decyzji odnośnie do wyborów edukacyjnych i zawodowych;
12. podkreśla znaczenie dualnych programów kształcenia i szkolenia zawodowego, łączących szkolenie teoretyczne ze szkoleniem praktycznym, jako kluczowego elementu rozwijania umiejętności i kompetencji odpowiadających potrzebom rynku pracy i wzywa państwa członkowskie do włączenia takich programów do systemów nauczania z myślą o

zapewnieniu praktycznego doświadczenia potrzebnego, aby ułatwić płynne przejście z etapu kształcenia i szkolenia do etapu zatrudnienia;

13. podkreśla potrzebę zwiększenia i lepszego ukierunkowania środków mających na celu zmniejszenie odsetka osób kończących przedwcześnie naukę do poziomu poniżej 10% przed 2020 r., jak ustalono w strategii „Europa 2020”, mając na uwadze, że przedwczesne kończenie nauki jest stałym problemem w UE mającym negatywny wpływ na szanse na zatrudnienie i integrację społeczną młodych ludzi;
14. przypomina, że inwestowanie w edukację i rozwijanie umiejętności odpowiadających potrzebom rynku pracy i społeczeństwa ma zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, a także dla wiedzy Europejczyków, rozwoju osobistego i pewności siebie; przypomina, że przedsiębiorczość wymaga rozwijania przekrojowych umiejętności, takich jak kreatywność, krytyczne myślenie, praca zespołowa, zdolność do podejmowania inicjatyw, które to umiejętności przyczyniają się do rozwoju osobistego i zawodowego młodych ludzi oraz ułatwiają im wcześniejsze wejście na rynek pracy; podkreśla, że takie inwestycje powinny być wspierane przez silniejszą synergię między inicjatywami europejskimi a krajowymi, obejmującymi poszczególne sektory edukacji i szkolenia oraz inne istotne sektory, takie jak zatrudnienie, polityka społeczna, polityka w dziedzinie młodzieży i kultury, jak również bliższą współpracę ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, takimi jak partnerzy społeczni i przedsiębiorstwa, z myślą o dostosowaniu programu nauczania do potrzeb rynku pracy;
15. przypomina państwom członkowskim o zobowiązaniu do inwestowania w szkolnictwo wyższe i wzywa w związku z tym do stopniowej poprawy standardów w zakresie kształcenia i szkolenia we wszystkich europejskich systemach kształcenia; wzywa państwa członkowskie do uznania edukacji za niezbędną inwestycję, do zobowiązania się do inwestowania co najmniej 2% PKB w ten sektor oraz zabezpieczenia go przed cięciami wydatków; wzywa Komisję do dalszego wzmacniania roli edukacji w strategii „Europa 2020” poprzez powiązanie ogólnych celów strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia z przeglądem strategii „Europa 2020”;
16. podkreśla, że inwestowanie przez całe życie w kapitał ludzki i umiejętności, a w szczególności w podnoszenie umiejętności obecnej siły roboczej oraz pracowników niewykwalifikowanych, jest niezbędne do zwalczania bezrobocia długotrwałego oraz zapewniania szerszego dostępu do wysokiej jakości miejsc pracy; apeluje do UE o wyznaczenie jasnych celów w zakresie metod uczenia się przez całe życie na potrzeby brakujących umiejętności oraz rozszerzania kształcenia i szkolenia w zakresie komunikacji, języków obcych oraz umiejętności cyfrowych dla starszych pracowników i w szczególności pracowników o niskich kwalifikacjach w wieku ponad 30 lat, jak również osób, które przedwcześnie zakończyły naukę;
17. uważa, że edukacja jest kluczowym czynnikiem napędzającym rezultaty w dziedzinie badań i innowacji, co zwiększa możliwości tworzenia miejsc pracy w sektorach wymagających wysokich umiejętności, a to z kolei zwiększa konkurencyjność europejskiej gospodarki;
18. podkreśla, jak ważne jest zapewnienie równych szans i dostępu do kształcenia i szkolenia, szczególnie grupom w niekorzystnej sytuacji, a także zapewnienie skutecznej pomocy,

aby zwalczać wykluczenie społeczne oraz ułatwiać dostęp do pracy;

19. podkreśla, że pozaformalne i nieformalne uczenie się, wolontariat i uczenie się przez całe życie odgrywają istotną rolę w rozwijaniu umiejętności i kwalifikacji, w szczególności przekrojowych, takich jak umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, technologii informacyjno-komunikacyjnych, kompetencji osobistych i językowych mających szerokie zastosowanie; wzywa UE do ulepszenia dostępu do kształcenia dla dorosłych oraz edukacji drugiej szansy; nawołuje do zatwierdzania i uznawania przez pracodawców i organizatorów kształcenia umiejętności i kwalifikacji nabytych w ramach pozaformalnego i nieformalnego uczenia się;
20. podkreśla znaczenie, jakie ma rozwijanie umiejętności cyfrowych jako część uczenia się przez całe życie, wprowadzanie nowych mediów i nowych technologii do programów nauczania, rozwijania umiejętności cyfrowych i umiejętności korzystania z mediów od najwcześniejszych etapów w szkole i przez cały cykl edukacyjny; podkreśla potrzebę rozwijania innowacyjnych sposobów nauczania oraz rozszerzenia możliwości uczenia się przez internet i na odległość dzięki otwartym zasobom edukacyjnym (OER) ułatwiającym wszystkim równy dostęp do edukacji i szkoleń; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania lepszego dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych we wszystkich placówkach edukacyjnych i szkoleniowych; nadal uważa, że nauczyciele powinni być odpowiednio szkoleni w tym zakresie, a także w zakresie skutecznego przekazywania tych umiejętności młodzieży;
21. podkreśla kluczową rolę, jaką odgrywają nauczyciele i wychowawcy w przyszłym rozwoju uczniów i studentów; popiera rozmaite inicjatywy mające na celu rozwiązanie problemu niedoboru wysoko wykwalifikowanych nauczycieli i szkoleniowców w państwach członkowskich i zaleca dalsze działania na rzecz przyciągania, rekrutowania i szkolenia nauczycieli i wychowawców oraz modernizowania programów i szkoleń pracowników; wzywa państwa członkowskie do doskonalenia kompetencji nauczycieli i szkoleniowców, aby umożliwić im stały rozwój zawodowy, wsparcie i warunki do maksymalnego wykorzystania ich umiejętności w zakresie nauczania, szczególnie w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego, umiejętności przekrojowych oraz nauczania dorosłych;
22. przypomina, że w okresie spowolnienia gospodarczego poszczególne osoby mają większe problemy ze znalezieniem pracy i zdarza się, że muszą przyjmować stanowiska, na których wymagane jest niższe wykształcenie niż to, które posiadają; podkreśla, że wzrost dzięki tworzeniu miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji oraz wysiłki zmierzające do pobudzenia tworzenia miejsc pracy poprzez ułatwienie inwestycji w nowe sektory są odpowiednim sposobem zmniejszenia skali występującego powszechnie w gospodarce UE zjawiska posiadania zbyt wysokich kwalifikacji;
23. podkreśla potrzebę zapewnienia elastycznych ścieżek przejścia między kształceniem wyższym, szkołą średnią, szkolnictwem wyższym a kształceniem i szkoleniem zawodowym oraz między formalnym, pozaformalnym i nieformalnym uczeniem się; podkreśla znaczenie, jakie ma przenoszenie punktów zaliczeniowych oraz uznawanie kwalifikacji akademickich i równoważnych kwalifikacji zawodowych oraz okresów studiów odbytych w różnych państwach, w szczególności podczas studiów na uczelni

innej niż macierzysta, w kontekście programu Erasmus+; podkreśla, że skuteczne i niezależne zapewnianie jakości jest warunkiem wstępnym lepszemu uznawaniu kwalifikacji;

24. podkreśla, że UE boryka się z niedoborem umiejętności w dziedzinie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki natomiast ma nadwyżkę absolwentów nauk społecznych; uważa, że potrzebne są dodatkowe inicjatywy na szczeblu europejskim i krajowym, aby reagować na wąskie gardła w dziedzinie pracy i studiów związanych z naukami ścisłymi, technologią, inżynierią i matematyką; zaleca Komisji i państwom członkowskim, aby podjęły środki zmierzające do zwiększenia atrakcyjności i wartości kierunków związanych z nauką, technologią, inżynierią i matematyką oraz do zachęcania młodych ludzi, w tym kobiet, do studiowania przedmiotów związanych z naukami ścisłymi, technologią, inżynierią i matematyką;
25. podkreśla, jak ważne jest zaspakajanie potrzeb dzieci w szkole od najmłodszego wieku; zaleca państwom członkowskim, aby przyjęły innowacyjne środki i włączyły je do procesu uczenia się w szkole i poza nią, oraz aby zreformowały lub zaktualizowały środowiska szkolne, metody nauczania i kompetencje nauczycieli; sugeruje, aby dostosować programy nauczania w państwach członkowskich, tak aby obejmowały one wizyty w innych państwach w okresie nauki szkolnej, dzięki czemu edukacja wykraczałaby poza salę szkolną już na bardzo wczesnym etapie nauki;
26. przypomina, że w XXI wieku jest miejsce dla tradycyjnych umiejętności, które stanowią źródło stabilnych i niepodlegających delokalizacji miejsc pracy, a zarazem tworzą podstawę pewnej liczby dziedzin, w których Europa osiąga znakomite wyniki; wzywa do udzielenia wsparcia, które pozwoli chronić te tradycyjne umiejętności i przekazywać je nowym pokoleniom poprzez nauczanie oraz, o ile to możliwe, łączenie tradycyjnych umiejętności z nowoczesnym know-how, zwłaszcza cyfrowym, tak by maksymalnie wykorzystać ich potencjał;
27. przypomina, że Unia Europejska jest zbudowana na zasadzie swobodnego przepływu osób, w szczególności pracowników; w związku z tym podkreśla, jak ważne jest, aby w ramach uczenia się przez całe życie zachęcać do nauki języków obcych, zwłaszcza europejskich, jako sposobu na ułatwienie mobilności pracowników i poszerzenie możliwości zatrudnienia;
28. apeluje o przyszłościową i ukierunkowaną na wyniki europejską strategię na rzecz umiejętności, mającą na celu określenie wytycznych dla krajowych strategii na rzecz umiejętności oraz zintegrowanie ich w ramach krajowych planów zatrudnienia przy jednoczesnym zapewnieniu kompleksowych ram na potrzeby sektorowych planów działania proponowanych w pakiecie dotyczącym zatrudnienia;
29. podkreśla, jak ważne jest zapewnienie nowego bodźca procesowi bolońskiemu i wykorzystanie okazji – jaką stanowi konferencja ministerialna, która ma się odbyć w maju 2015 r. w Erywaniu – do rozpoczęcia nowych i zaawansowanych form współpracy, które należy bezzwłocznie wcielić w życie;
30. uważa, że Komisja powinna zapewnić właściwą realizację wszystkich działań programu Erasmus+, w tym części programu poświęconej dziedzinie sportu; uważa, że należy

uprościć mechanizmy dostępu, tak aby program docierał do jak największej liczby obywateli i podmiotów;

31. uważa, że synergia płynąca ze sportu, jednej z sił napędowych europejskiej gospodarki, powinna być wykorzystana do zwiększenia szans młodych Europejczyków na zatrudnienie;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	5.5.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 22 -: 4 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Therese Comodini Cachia, Marc Joulaud, Kshetu Kyenge, Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Emma McClarkin, Algirdas Saudargas, Hermann Winkler